

Օրշովա 29 սեպտ.

Կայսերական պահապան զորաց
գլխի հաղիւ կը բաւէ Ռուսաց բա-
նակներուն պահպանելը լցնելու, որոց
թիւն պատերազմաց մէջ և թիւն հիւան-
դութեամբ քրտն կորուստն 90000ը
կանցնի Պուլկարիոյ մէջ միայն : Թուր-
քաց կորուստն 50000ի չափ է, և թը-
ւով առաւելութիւններն անժխտելի :

Օրշովա 30 սեպտ.

Ռուսերը պաշտպանողական դիրք
պիտի բռնեն մինչև որ ճանաչան գըտ-
նուող օգնական զորքերը հասնին :
Յետոյ կուզեն ներկայ եղանակէն օ-
գուտ քաղելով վճռական հարուած
մը փորձել Բլեյկայի դէմ : Եւ օգոս-
տոսի ձախող փորձը դարձանելու Եանթ-
րայի բանակն՝ որ երեք նոր զորա-
բաժին օգնութիւն ստացած է, պաշտ-
պանողական դիրք միայն պիտի բռն-
են : Իսկ Ռուսո-Ռուսական բանակն՝
հինգ նոր զորաբաժիններով ստուա-
րացեալ մերձին ճիւղ մը պիտի թափէ
Բլեյկայի առջև համար : Կուրք օգ-
ուսական ալ փորձ պիտի փորձէ խայլին
պողաղի կիրճէն անցնելով՝ Գըղանլը-
դի կողմէն Սիւլէյման փաշայի վրայ
յարձակել : Եթէ Բլեյկայի վրայ
յարձակումն յաջողի, թափառական
կայսրորդէսն բանակը Ռուսոգի
պաշարումը պիտի նորոգէ, մինչդեռ
Ռուսական զորաց մեծ մասն ալ կուր-
քօյ յառաջապահներուն ետեւէն Ռու-
սիայի պիտի քալէ :

Դանուբի բերաններն սպասող Օս-
մանեան զրահաւոր նաւախուժներն հը-
րամանաւոր Հասան փաշայէն եկած
հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Տոպ-
րօճայի մէջ Ռուսական զորաց մեծ
շարժում կայ : Արդէն տասն հազար
զորք վերստին Դանուբն անցեր են
Թուրքայի կողմէն և Սուլթան կերթան :
Հասան փաշան կը ծանուցանէ նաև թէ
Ռուսք Թուրքայի այլ և այլ կողմերը
կրակ ձգեր են :

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վիէննա 5 հոկտ.

Միւլէյման փաշային Դանուբեան զօ-
րաց հրամանատարութեան կողմէն աւելի
պայծառ յաջողութեանց խոստում մը կը
համարին տեղւոյ լրագիրը :

Լոնտոնայի Աստրո-Հոնկարական դեա-
պան Պ. Պայթի՝ որ քանի մ'օրէ 'ի վեր
Վիէննա կը գտնուէր, Լոնտոն վերադար-
ձաւ :

Պուրքէշ 5 հոկտ.

Պաշտպանողական կը լանան կառա-
վարութեան նախարարներն ամբաստա-
նութեան ենթարկել Սահմանադրութեան
հակառակ վարուած ըլլալուն պատճա-
ռաւ :

Ի հետադարձ լրագրութիւն Ռուս սղայք
կուգան հիւանդաց և մեռեալ սղայից
պակասը լցնելու համար :

Վիէննա 6 հոկտ.

Աման Ռիւս կը ծանուցանէ թէ Պուլ-
կարիոյ ռուսական զորաց հրամանատար-
ութեան կեդրոնը Կորնի-Շթուտէնի վա-
տառող զրից պատճառաւ Զիլիովա սիւ-
տի փոխադրի :

Լոնտոն 6 հոկտ.

Երէկուան նախարարաց արտաք
կարգի խորհրդին առթիւ այս ատուան
Մօրիսի-Բօսթ լրագիրը կըսէ : «Ոչ ոք կը
նայ առայժմ միջնորդութիւն մտայնելի :
Ձեզքներուն միակ ջանքը սէտք է ըլլայ
կուրի թատրը սահմանափակել : Բայց
արդիւնքն երկայնիկ է՝ եթէ ամենէն ա-
ռաջ ասոր փափաքողներն հիմայ այսպէս
ընեն, և մեք կը վստահուին որ նոր զը-
ռարութիւնը ծագին : »

Լոնտոն 6 հոկտ.

Էքօ լրագիրը Պէլիւստէն հեռագիր մը
կը հրատարակէ ծանուցանող թէ Սըուր-
շինան (Սըուրաց ազգային ժողովը) մօտ
օրէն դուրսբերելով Միւլէյմանին դիւ-

տատորութիւն պիտի տայ սլատերադիւն
ժամանակ :

Բօլոյն 6 հոկտ.

Բօլոյնի Կաղէթը Լոնտոնայէն հեռա-
գիր մը կը հրատարակէ հաւաստող թէ
Սիւլէյման նախարարաց երէկուան արտա-
քայ կարգի խորհուրդ մի միայն Հնդկաս-
տանի սովին օգնելու միջոցներուն դրա-
դեցաւ :

Պէլիւստ 7 հոկտ.

(Պաշտպանական) . — Ռուսիոյ նոր զոր-
ծակաւոր Պ. Բէրուսին՝ իւր վկայական-
ները Միւլէյմանին ներկայացուցած
ժամանակ Չարին Սըուրիոյ վրայ ունեցած
բարեկամական զգացումն յայտնեց : Իշ-
խանն ալ պատասխանեց թէ իւր ալ փա-
փաքն էր Սըուրիոյ և Ռուսիոյ միջև կե-
ցած բարեկամական յարաբերութիւններն
անվթար պահել :

Պուրքէշ 7 հոկտ.

Պ. Կամպէթթայի նորէն դատաւարանի
ենթարկեցաւ՝ այսօր հրատարակած ընտ-
րական յայտարարութեան առթիւ, որոյ
մէջ կրկին կը յայտարարէ թէ Մաք-Մա-
հոմ մարաշխոս պէտք է՝ կամ հնազան-
դի, կամ հրաժարի :

Պուրքէշ 7 հոկտ.

Ռուսիոյ կայսրն ու կայսրուհին մեր
քաղաքը կ'ապաստեն, ուր ձմեռը պիտի
անցունեն :

Երեսփոխանական ժողովոյ դուրսբեր-
ումը խիստ մօտ է :

Մեծ յաղթանք կը տիրէ երկրին մէջ :
Հոկտ 7 հոկտ.

Իտալիոյ կառավարութեան Գերմա-
նիոյ հետ նոր դաշնակցութիւն մը կը քնն-
ըլլալուն զրոյցը բացարձակապէս ստուկը
հանուի :

Պուրքէշ 7 հոկտ.

Պ. Կամպէթթայի հրատարակած յայ-
տարարութիւնը՝ կառավարութեան հետե-
ւելիք դիտարարական և կղերական քա-
ղաքականութիւնը կը պարսաւէ :

Լոնտոն 6 հոկտ.

Օսմ. Բօնա.	40
Փոխ.	1865 40
»	1869 40 1/2
»	1871 38 1/2
»	1872 47 5/8
»	1873 40
» Եղիպտ.	59
Անգլ. Բօնա.	95 3/8

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ՝

Շերախուտի ժողովին անդամ Հա-
լէթ փաշան Հիւսնայի կուսակալ ան-
ուանեցաւ :

Այս առաւօտ, Տաճկաց Շէքէր
Պայրամի տունին առթիւ, Վեհ. Սուլ-
թանը մեծաշուք հանդիսիւ Այա-
Սօֆիայի մէկիւթը դնաց և հոն կա-
տարուած կրօնական արարողութեանց
ներկայ գտնուեցաւ :

Կայսերական կառավարութիւնը
գործերուն ստիպողականութեան
պատճառաւ որոշեց որ Բ. Դրան դի-
ւանները Պայրամին առաջին օրը (այ-
սօր) միայն փակուին, իսկ միւս օրե-
րը բաց ըլլան և ամեն պաշտօնատարք
իրենց պաշտօնին դուրսը գտնուին :

Փարիզի Օսմանեան նախորդ գեա-
պան Խալիլ Շէրիֆի փաշան շարաթ
օրը Կ. Պոլիս վերադարձաւ Մարտի-
կայի շոգենաւով :

Արքունի փողերանոցին մէջ զին-
ւորական նոր շքադրամ մը կը կոխ-
ուի ներկայ պատերազմին մէջ քա-
ջութեամբ նշանաւոր եղող զինուո-
րականաց բաշխուելու համար Շքա-
դրամին մէկ կողմը կայսերական
թուղթան կ'ստուած է, միւս կողմը
տէրութեան զինանշանը :

Օսմանլը լրագրին խօսքին նայե-
լով, Արքանուապօլոյ մէջ 30000 զօ-

րաց նոր բանակ մը կազմուելու վը-
րայ է :

Պատերազմական գործոց նախա-
րարութիւնն այս օրերս հաղարաւոր
գերձակ կը բանեցնէ մինչև հոկտեմ-
բերի վերջն 350000 վերաբիւ (ման-
թօ) կարել տալու համար, որոց 150
հազարն Ասիոյ բանակը, 150000ը Դա-
նուբի բանակը, 30000ը Բլեյկա և
20000ը Շերիֆ պիտի զրկուին :

Թէ՛ այս վերաբիւնաց և թէ՛ ու-
րիշ ձևովնային զգեստուց, այն է
բամպակաւոր բաճկոններու (հրքա),
բուրգէ գուլպաներու և այլն պատ-
րաստութեան համար կայսերական
կառավարութիւնը տէրութեան ժո-
ղովրդոց ձեռնառնութեանը կը դիմէ :
Եպարքոսական հրամանագրեր
զրկուեցան գաւառաց կուսակալնե-
րուն ու կառավարիչներուն, որպէս
զի թէ՛ գրամական և թէ՛ նիւթա-
կան նուէր հաւաքեն՝ կայսերական
զօրաց ձմեռային զգեստուց համար :
Մայրաքաղաքիս քաղաքացե-
տութիւնն յատուկ յանձնաժողով մը
պիտի կազմէ մայրաքաղաքիս բաժ-
նին ինկած 40000 ձեռք ձմեռային
զգեստուց պատրաստութեան հա-
մար :

Ամբողջին գումարն 500000 ձեռք
պիտի ըլլայ :

Դահլիշէն կը գրեն թէ Դանուբի
եղերքը տրուած վերջին պատերազ-
մաց մէջ Եգիպտական զօրաց կրած
կորուստը բաւական մեծ չըլլալով,
նոր զորք չպիտի զրկուի :

Կը հաւատեն թէ Արտահանայ
նախորդ հրամանատար Հիւսէյին Սապ-
րի փաշան և Պայաղիտի նախորդ-
հրամանատար Ֆայիք փաշան՝ որ կար-
նայ մէջ կազմեալ պատերազմական
ատենին առջև դատաստանին են-
թարկեալ էին, Կ. Պոլիս կոչուեր են,
և դատաստանին հօս պիտի տես-
նուի :

Կը լսենք թէ Պայաղիտի նա-
խորդ հրամանատարէն բացատրու-
թիւն պիտի ուղարկուի իւր թոյլ ըն-
թացից համար, որով չէ կրցեր կամ
չէ փութացեր անկանոններուն գոր-
ծած խժժօթեանց առաջին առ-
նուի :

Պաշտօնական օրագիրը Մարք-
քէյի վառօդարանին բռնկելէն
պատճառեալ նիւթական փնտր մէկ
միլիոն զրի մօտ կը հաշուէ : Այրած
վառօդին քանակութիւնը, կըսէ,
գործարանին մէկ ամուսնաւ արդիւն-
քը կը ներկայացնէ, և կաւելցնէ թէ
այս կորուստը զինուորական գործու-
ղութեանց վրայ չկրնար բնաւ ազդե-
ցութիւն ունենալ. որովհետեւ Ազատ-
լիւ վառօդարանը շարունակ կը բա-
նի, և այրած գործարաններն ու
գործիչներն ալ մինչև երկու շաբաթ
կրնան նորոգիլ :

Թուրք լրագիրը կը ծանուցանեն
Վեհ. Սուլթանը 10000 զրք հանգրստ-
եան թոշակ կապեր է նախորդ Շէյխ
իւր իսլամ խալիֆուլահ Էֆէնտինին :

Շարաթէն կիրակի լուսնալու գի-
շերը ժամ հինգ ու կէսին միջոցներն
խակիւտար Թէքիէ-Գարուսու թաղը
հրդեհ պատահելով 15 զինուորական
ներ այրեցան :

Մամուլը երէկուան թուոյն մէջ կը
կարդանք թէ շաբաթ իրիկուն Պա-
լատու դրան դուրսը Գըրմիլ թաթար
մը, որ կաթնալաճառ է եղեր, եր-
մուկ (քէփէք) վաճառող Հայ երիտա-

սարգի մը խանութն երթալով ապա-
սիկ գնել կուզէ, Հայը չհաճիր, ա-
սոր վրայ թաթարը կատարելով այն
աստիճան անխնայ կը ծեծէ զՀայն,
որ խեղճը հոն կը մեռնի :

Ոճրագործը բանտարկուեր է :

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ԷՍՀԱՄԱՐ ՈՒՄՈՒՄԻՆԷ

26 սեպտ. երկուշաբթի իրիկուն	40,29
27 սեպտ. երեքշաբթի առաւօտ	—
բացուեցաւ	—
ժամ 6 ին	—
Բուլիլի երկաթուղի	Փր. 31 50
Թղթագրամ	Լր. 185 25

ԸՆԹԱՅՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

Կ. Պոլիս 26 Սեպտեմբեր

Ստիւթէ Ժէնէրալ Բաժ. Անգլ. Լր.	3,40
• Գիւնաւորութեան	2,10
Կ. Պօլսոյ Պանքային	3,40
Գրէտի Ժէնէրալ	3,40
Գրէտի Օսթրո-Թիւրք	—
Փոխ. 1863	Ֆր. 54
• 1865	55
• 1869	51
• 1872	47 1/2
• 1873	50
Թրամուայ	Օսմ. Լր. —

ԸՆԹԱՅՔ ԴՐԱՄՈՅ

26 Սեպտեմբեր

Անգլ. Լր.	408 35
Նարոյնի սակի	86 45
Խիւլիսի Ռուս	87 20
Դըրմից	54 40
Հինգ Փրանք	—
Հինգ նոց	146
Պլինն	463

Ա.Զ.Գ.Ա.ՅԻՆ

Լրագրոյս 2028 թուոյն մէջ հրա-
տարակեալ Հայկ. Նամակներին մէջ
տեսնուած սա խօսքը թէ « փափագ-
եան էֆէնտիի ամբաստանագրին մէջ
երկու կէտ կայ. առաջինն այս է որ
յիշեալ ամբաստանագիրն իրողու-
թիւններ չպարունակիր, այլ ընդհա-
նուր կերպիւ կամբաստանէ, զոր՝
ըստ դատական օրինաց՝ որ և է առ-
եան չկրնար ընդունիլ. երկրորդն է
ընդդէմ փոխանորդին քաղաքական
ամբաստանութեան կէտը, զոր քնն-
ներն ողգային ատենին մը ձեռնհա-
ստութեան վեր է », Նոր Դար Մա-
սիսի խմբագրութեան վերագրելով
այլանգալ հետեւութիւն մը կը հան-
ըսելով թէ « Ի՞նչ աղբոր գիւտ, մատ-
նիչներուն մասնութիւնն աղտոտ թող-
լու համար մասնութեան նիւթը
քաղաքական է բնի, և աղգային
պաշտօնատարաց կաշառակերութիւ-
նը պաշտպանելու իբր միջոց գործա-
ծել » : Մեր թէպէտ մեր արդոյ նա-
մակագրին պատասխանելու պաշտօ-
նը չենք ուզեր մեր վրայ առնուի,
սակայն քանի որ Նոր Դար մեզ կը
վերագրէ այդ խօսքը, մեք ալ կը-
սենք թէ քաղաքական ամբաստա-
նութեան կէտի մը քննութիւնն ար-
դարեւ ողգային ատենին մը ձեռն-
հաստութեան վեր է. իսկ աղգային
ո և է պաշտօնէի մը կաշառակերութե-
ան պատճառաւ դատաստանին են-
թարկուելուն՝ ոչ մեր նամակագիրը
դէմ է, ոչ ալ մեք : Մեր փափաքն
այս է որ պահանջուած դատաստան
անյապաղ կատարուի, և եթէ կա-
շառակերութիւն մը հաստատուի առ-
բաստանելոյն վրայ, օրինօք և ար-
դարութեամբ պատժուի :

Սակայն Նոր Դար աղիտաբար
սխալանքէ 'ի սխալանս գահալիթե-
լով՝ դեռ քննութիւն ու դատաստան
չեղած և վճիռ չարձակուած, իբրեւ

« քաղաքական մատենիչ և կաշառա-
կեր » ցուցնել կը ջանայ Պատրիար-
քական փոխանորդը :

Նոր Դարու խմբագրին այս ըն-
թացքէն՝ իւր տգիտութեան հետ
նաեւ ինչ ատենեան փոփոխութիւն
և խղճմունքով իւր անհեղինակ
կը հասկնայ:

Իւր այս տեսակ գայթակղական
հրատարակութիւններն ուրիշ նպա-
տակ չունին՝ բայց եթէ աւելի ժո-
ղովրդեան պարզմտութիւնը խորե-
րով ինքզինք իբրեւ ամեն տեսակ
զեղծմանց և անիրաւութեանց թըշ-
նամի և իրեւ ուղղութեան արդա-
րութեան ու անաղիւտ բարոյակա-
նի ջերմ նախանձախնդիր երեցնել,
և այսպէս իւր անձնական կիրքը յա-
գեցնելով իւր նպատակին հասնել,
այն է՝ Պատրիարքական փոխանորդը
տապալելով, անոր յաջորդին վրայ
բացարձակ ազդեցութիւն բանեցնել
ի շահ անձին և ի վնաս ազգայնոց :

Արժանահաւատ ազգիւրէ կը տե-
ղականուի թէ՛ Մշոյ Ս. Կարապետի
վանուց միաբանութիւնը իւր վանա-
հօր Գեր. Մամբրէ Սրբազանի գէժ
ապատմութեան և զինքը վանքէն դուրս
հանելու և կըսուի թէ՛ այժմ Մամբ-
րէ Սրբազան ի Մ'ուշ կը գտնուի :

Կը հաւատան թէ՛ յիշեալ միա-
բանութեան կողմանէ բոզքազիր
մ'ալ՝ հասած է Ազգային Պատրիարքա-
րանը, որք վանուց անբարեկարգու-
թեան նկատմամբ խտրել կը բողո-
քեն, և Ազգային վարչութիւնն ալ
այն բողոքագիրը վանական խորհրդ-
ը: Երբեք է ի պարտ ու սխալած
տնօրէնութիւն :

Կը հաւատան նաեւ թէ՛ Մշոյ վա-
նուց վանահայր Գեր. Մամբրէ Սրբա-
զան Ազգ. վարչութեան 800 ոսկեայ
փոխառութեան առաջարկութիւն մի
ըրած է, որպէս զի այդ 800 ոսկիով
վանուց մերձակայ եղած Գերատե-
րութեան ընծայներով և պարգևներ-
ով շահի, որպէս զի սա գաւառ ժա-
մանակին մէջ վանուց վնաս մը չհասնի :

Ահա՛ նոր տեսակ առաջարկու-
թիւն մ'ալ որ Գերատե-
րութեան չափեր և նոցա տապաւնութեան
զերծելու համար հարկ (խորճ) տա-
լու է եղեր . . . :

Եթէ մեր եկեղեցիները, վան-
քերը, ժողովուրդը՝ աստատու-
թեան, աւարաւութեան և հարստա-
հարութեան պահելու համար պարտա-
քով ոսկի վճարելով և քիւրտերուն
պարզ և ներ ու ընծայներ տալով պի-
տի ազատինք, ինչ հարկ ուրեմն տե-
րութեան գանձուն տեսակ տեսակ
տուրքեր վճարենք, քանի որ քիւր-
տերու ձեռքն է մեր ազատութիւն-
ը . . . :

Ասոնք խելք հասկնալու բաներ
չեն, և Գեր. Մամբրէ Սրբազանի այս
առաջարկին ալ Մշոյ վանուց տունը
քանդել է :

Կը խելք նաեւ թէ Մշոյ առաջնորդ
Գեր. Գրիգորի Սրբազան ալ տեղե-
կաբար է Գալիայ վանուց բարե-
կարգութեան կարօտ ըլլալը, միտն-
գամայն Ս. Կարապետի վանուց բա-
ւական ժանր պարտոց ներքեւ քնի-
ճեալ ըլլալն յայտարարելով կըսէ ե-
ղեր թէ՛ եթէ այդ 800 ոսկեայ փո-
խառութիւնն ալ ըլլայ, այլ ևս վան-
քը պարտքէ ազատելիք չունի, քա-
նի որ երկրին ժողովրդեան վիճակը
օր ըստ օրէ գաւառ աղետից և ազ-
քատութեան ու կարօտութեան կը
մատնուի :

Լսեցինք նաեւ թէ Մշոյ վանուց
վանահայր Գեր. Մամբրէ Սրբազանի
կողմանէ ուրիշ գիր մ'ալ հասած է
Ազգային Պատրիարքարանը, որով
յիշեալ վանուց մի քանի միաբան վար-

դապետաց ընթացից գէժ կը բողո-
քեն և կըսեն եղեր թէ՛ մինչև այդ վար-
դապետները վանքէն չ'արձակուին՝
վանքը բարեկարգութեան երես տե-
նալիք չ'ունին :

ԼՈՅՍ

ԹՎԹՈՒՅՑՈՒԹԻՒՆՔ ՄԱՍՍՍՍ ԼՐԱՅՐՈՑ

Կարինէն սեպտ. 15 թուով առ-
մեզ ուղղեալ նամակի մ'առաջին ե-
րեան անվերջ անելի ըլլալով, երկրորդ-
երեսին հետեւեալ վերածանելի տողե-
րը միայն կը հրատարակենք :

« Թէ՛ քաղաքիս մէջ և թէ՛ ի շրջ-
ջակայս, հասարակաց տեղ-որքն ու տ-
գահայութիւնը խիստ գոհացողիչ
են : Բամաշանի ծամապահութիւնն
ալ այս տարի կարծաւորէն աւելի
խաղաղ կերպով կանցնի : Իսլամ և
քրիստոնէայ հասարակութեանց կե-
նակցութիւնն ու փոխադարձ յարա-
բերութիւնը ուղղական անգործու-
թեան ու ընտելութեան շրջանին մէջ
կը շարունակուին :

« Պայազիսի տարաբաղդ ազգայ-
նոց ի նպատակ տեղացի ազգային ֆա-
ղաքական ժողովն հանգանակութեան
ձեռնարկելով՝ յաջողեցաւ մինչև
ցարդ 20000 զրնի մօտ գումար մը հա-
ւաքել բարեօրէն ազգայիններէ : Ե-
րանի թէ իւր օրինակն այդքն և ուրիշ
տեղեր ալ հետեւողներ ունենան՝ ի
սփոփումն յիշեալ քաղաքի թշուառ
հայկադանց, յորոց շատեր նոթու-
թեան ու մերկութեան ստիպելի տա-
ռապանացը մատնուած կը տուայ-
տին : »

Մեր թղթակցին ըզձանցը մեք
ալ կը ձայնակցինք՝ հրաւեր կարգա-
րով թէ՛ մայրաքաղաքիս և թէ՛ գա-
ւառաց առատափութ ազգայնոց, որ
իրենց համակրական գթութեան նը-
ռէրները միջ զրկելու հաճին, և թէ՛
ուղղակի կարին զրկելու գիւրտ թիւն
չունենան :

Պաղատա 25 օգոստ. 1877

Ազգ. Մասիս .

Լուսաղոյն է լուսութեամբ գործել, քան
անգործ կենալ և բարձր խօսիլ : Պաղատա-
ցին այս սկզբունքը հաստատուած ըլ-
լալուն համար է որ մինչև ցայժմ ոչ խօ-
սած՝ ոչ ալ խօսել տուած է իւր վրայ,
այլ լռելի մնալի տնօրէնութեան է իւր ներքին
գործերն, և խոհապա խորհրդով կառա-
վարած իւր ազգային հաստատութիւնը
Հայրենակիցներս կատարեալ սրբաշնորհ
և այլոց օրինակ հանդիսացնելու դիտա-
ւորութիւն չունիմ ամենին : Ընդհակա-
ռակն ճշմարտութիւնը խոստովանելու
համար պէտք է ասել որ այժմու ներ-
դաշնակութիւնն ու նախանձելի համա-
ձայնութիւնն ամեն ժամանակ տիրած չէ
հոս : Երբեք է ժամանակ, որ այլեւայլ կու-
տակցութիւնք իրարու բազմաթիւ ան-
հրապարակ խաղաղութիւնք և շարքը յառաջ
բերած են ազգային չըմանակին մէջ : Բայց
հետզհետէ կիրքերը չիճած, կուտակու-
թիւնը իրենց պահանջներն մնան ի թաց թու-
ղած և խաղաղութիւնն սկսած է թաղա-
ւորել, և եկած հասած ենք այն ժամա-
նակին, որ ժողովուրդը սահմանադրա-
կան հաստատութիւնը վայելելով հան-
դերձ կը յարդէ ու կը մեծարէ այն ան-
ձինքն՝ որք արժանաւոր են սպասուել, և
այն մեծարող անձինքն ալ սիրով կանցնին
ազգային գործերու գլուխը, տեսնելով
որ ժողովուրդն իրենց բարեմտութեամբ
կը նայի և սպասուած է իրենց ձեռնառ-
լիւն յամենայնի :

Բաղաքիս Հայ հասարակութիւնն, որ
ընդ ամենն հարկեր երեսուն տունէ և
ուրիշ հարկեր անհաւանքէ բաղկացեալ է
(արու և կղ), ունի իրեն սեփական եր-
կու եկեղեցի, որոց մին, կառուցեալ յա-
նուն Ս. Աստուածածնին, այժմ փակուած
է Հայոց թաղին կարի հետաւորութեանը
սպաստաւ : Իսկ երկրորդն, որ այժմ
կը յամալէ ժողովուրդը, յանուն Ս. Նը-

րորդութեան կառուցեալ է 1852ին, չա-
նիւք հանդուցեալ առաջնորդ Մեսրոպ
վարդապետի և տրովք ժողովրդեան : Այս
եկեղեցւոյ կից շինուած է նաեւ մի վար-
ժարան նոյն թուին, որ ժողովրդեան
մանկունք Հայ լիզուն և այլ մի քանի ար-
տաքին ուսումնք կուսանին, և որ բաւա-
կան ժամանակ շարունակեց, երբեմն լաւ,
երբեմն վատ, մինչև Գեր. Մարգարիտ
Վ. վարդապետի առաջնորդութեան ժամա-
նակն, որ լի յառաջդիմական ուղով,
վարժարանին վիճակը նկատողութեան ա-
ռաւ, և ժողովրդեան պիտոյից ու ժա-
մանակին պահանջմանց պատասխանելու
անբաւական գտնելով դպն, ձեռնարկեց
բարեկարգել և մի քանի դործօն անձանց
օժանդակութեամբ կարմեց մի ընկերու-
թիւն «Բարեկարգ» անուամբ, և նախ նիւ-
թական շէնքին խնամ տարուելով հնոյն
կից կառուցաւ մի նոր և հոյակապ վար-
ժարան և պէտք եղած դաստառներն ու
պաշտօնեայնքը պատրաստուելէ, և մի
լիզունց դաստառ Պ. Միհրան Սըփաճեան
անուն, (երբեմն դաստառ Հաճնոյ Վար-
դանեան և Վարդաշահան վարժարանաց
և ապա Նիկիոյից Լուսաւորչեան վար-
ժարանին) Պոլսին բերել տրուելէ յետոյ՝
վարժարանի բացումը կատարուեցաւ հան-
դիսաւոր կերպով 1876 դեկտ. 12ին ի
մեծ խնդութիւն ազգայնոց, որք իրենց
զաւակունքն օտար վարժարաններ զրկե-
լու դժբաղդ հարկին մէջ կը գտնուէին
մինչև այն օրը : Նոր վարժարանը կանոնա-
ւորութեամբ շարունակելով հասաւ մին-
չև ներկայ օգոստ. ամիսն, որ ըստ վար-
ժարանական օրինաց քննութեանց յառ-
կացեալ ըլլալով, այլ և այլ ազգի յա-
տուել քննիչներու միջոցաւ քննուեցան ա-
շակերտաց Հայերէնի, Թուրքերէնի, Ֆը-
րանսերէնի և Պատմութեան, Աշխարհա-
գրութեան, Թուարանութեան և Քրիստ-
վարդապետութեան դասերն, և քննիչք
գոհութեան վիպականներ թողով մեկ-
նեցան : Իսկ օգոստ. 15 բշ. օրը չբեզ հան-
դիսի կոտորուեցաւ պարգևատրալու
թիւնը : Նոյն օրն առաւօտուն վարժարա-
նին դուռը դարձաւ արած էր քանոնէն
աւելի դրօշակներով, և դրան առջև կը
նուազէր երեսուն և վեց հոգիէ բաղկաց-
եալ զինուորական նուազածուաց խումբը,
զոր զրկած էր Պաղատաու բանակին ընդ-
հանուր հրամանատար Վսեմ. Հրեմէյին
Ֆէվրի վաչան ի պատիւ Հայոց վարժա-
րանին :

Առաւօտեան ժամը մէկուկէսին հան-
դիսին սրահը լցուած էր հրաւիրեալնե-
րով, որոց մէջ էին քաղաքիս կուսակալ
Վսեմ. Արքիմ. փառն, զորաց ընդհա-
նուր հրամանատարն զատաւորը և կառա-
վարութեան բոլոր պաշտօնեայք, որոց մէջ
բազմաթիւ լիւթիս և Ֆերիք փառններ, այլ
և այլ ազգաց կրօնական գլուխք և երե-
ւելիք և բոլոր հայագիւրք : Յաւալի է ա-
սել որ այս խումբ բազմութեան մէջ կա-
թօլիկք թէ և հրաւիրեալ բաց քննաւ կամ
զրկեթ ընաւ չկային, ինչպէս նաեւ քնն-
նութեանց միջոցին հրաւիրեալ Հայ-կա-
թօլիկ, Բաղդէ աղի-կաթօլիկ և Սար-կա-
թօլիկ քննիչներէն ոչ ոք չէր հաճած ներ-
կայ գտնուիլ բաց ի մէջ հասնէն, անհաշ-
տ վախալով որ չըլլայ թէ անհաճելի ըլլան
իրենց վարդապետաց, որք տակից քանի
մ'օր յառաջ իօթէն Սիւր. Թափառական
Հրեան հանդիսի տարած էին իրենց ե-
կեղեցւոյ բակը : Քաճակեց լուսնը միայն
առանձնաբար ներկայացան հանդիսին,
ընդ որս նաեւ կաթօլիկ ազգայնոց հոգե-
ւոր գլուխ Հայր Փիլիպպոս վարդապետն,
որ մի լուսաւորեալ անձն կը թուի :

Հանդէսն սկսաւ ուսումնասիրել Միհ-
րան Սըփաճեան էֆէնդիի Թուրքերէն
տեղեկագրով. ապա Պ. Պ. Քերովի Մ.
Մանուէլեան, Սեդրակ Մանուէլեան, Ա.
Ղէքսանդր Մեսրոպեան և Ներսէս Կի-
րակոսեան աշակերտք յաջորդաբար Հա-
յերէն, Արաբերէն, Թուրքերէն և Ֆրան-
սերէն տառնաւորութիւնները բնի և իւ-
րաբանութիւն տառնաւորութիւնէ վերջը նոյն
լիզուն երգեր երգուցան և նուագա-
ծութիւն կատարուեցաւ :

Ապա վարժարանին արար լիզուի դա-
ստուուն, Պ. Դաւիթ Թաշիկեան Բաղդէ-
ացին, ի պատիւ հանդիսականաց մի արա-
բերէն տառնաւոր կարգաց, և անկից վեր-
ջն իւրաբանիւր կարգէ երկերկու աչա-

կերպ այլ և այլ ուսմանց վերաբերեալ
հարցումներ ըրին իրարու՝ վարժարանի
վիճակին վրայ հանդիսականաց դադարաւ
մը տալու համար . ապա պարգևատրալ-
ութիւնն սկսելով, ուսումնարանի աշա-
կերտաց այլ և այլ գրքեր, իսկ ծաղկոցի
աշակերտաց դանաղան ատիճանի խաչեր
խաչաւուցան : Վարժարանիս երկու յա-
ռաջադէմ աշակերտները՝ Պ. Պ. Յովհան-
նէս Յովակիմեան և Յերովիշ Մատթէոս-
եան իրենց սահմանեալ պարգևներն ստա-
ցան կուսակալին և հրամանատարին ձեռ-
քէն, որք ուղղելով այդ մրցանակաց ար-
ժանիքն զգացնել աշակերտաց և հասն-
դիսականաց, յատկեցաւ պատուատիքեցին
զանոնք և քաղաքական խրատներ ուղ-
ղեցին անոնց : Յետ աւարտման պարգե-
բաշխութեան, Գեր. առաջնորդ Մարգարիտ
վարդապետը Թուրքերէն մի հմտալից ա-
տենաւորութիւն ըրաւ՝ յիշելով ուսման
օրուան ու կարեւորութիւնը, Հայոց ազգին
հաւատարիմ հպատակութիւնն ու խա-
ղապետը բնաւորութիւնն, որով մատու-
րական յառաջդիմութեան միայն դադար
է ընդ հոյանեալ Օսմանեան պետութեան,
և չնորհալիւթիւն մատոյց ի դիմաց Հայ
հասարակութեան այն մեծաշուք անձանց՝
որք բարեհաճած էին ներկայ գտնուիլ այն
հանդիսին, և վերջապէս երկու կեսնք
և բարօրութիւն մաղթելով Օգոստոսիս
Սուրբանին և իւր լուսավոր և յառաջդի-
մասիւր պաշտօնից :

Վսեմ. կուսակալն և զորաց ընդհա-
նուր հրամանատարն իրենց փոխադարձ
չնորհալիւթքը մատուցին առաջնորդ հօր-
յայանցին նաեւ իրենց գոհունակութիւնն
ու խնդակցութիւնն աշակերտաց յառաջ-
դիմութեան մասին, և ապա մեկնեցան՝
տանելով իրենց հետ մի բարի համարում
մեր ժողովրդեան վրայ, որ մինչև ցայսօր
մի այսպիսի չբեզ դաւորցական հանդէս
կատարած չէր : Նոյն վնասութեանց հե-
տեցան նաեւ միւս բոլոր օտարազգի հը-
րաւիրեալք, որոց իւրաքանչիւրն ուրախ
սրտիւ յայտնեց իւր գոհունակութիւնն
ու խնդակցութիւնն իսկ Հայ ժողովուրդն՝
որ արդէն իսկ ուրախ էր մի կանոնաւոր
վարժարան ունենալուն համար, նոյն օրն
առաւել ևս բերկրեցաւ այս կանոնաւոր
հանդէսին վրայ, ուստի և պարտաւոր
կ'ըզայ զինքն հրապարակաւ չնորհալիւ-
թութիւն յայտնել Գեր. Առաջնորդ հօր,
Բարեկարգ ընկերութեան, Թարգմանչաց
վարժարանի հաղաբարձութեան, և բոլոր
այն անձանց՝ որք նիւթապէս և բարոյա-
պէս կաշառուին այս վարժարանի յառաջ-
դիմութեան, որ տեղացի փոքրաթիւ
ժողովրդեան միջխառութիւնն ու անկա-
լութիւնն է : Պէտք է յարատեւեն անվատ
առանց ունեն զնեւը մի քանի յաջակաւ
անհնայնից, որոց շարժառիթը նախանձու
չար ոգին է և ոչ այլ ինչ : Ժողովրդեան
ողջամիտ մասն իւր երախտագիտութեամբ
ըլլ պիտի անհաճանքն աշխատաւորաց յի-
շատալը :

Ձորաց ընդհանուր հրամանատար Հիւ-
սէյին Ֆէվրի վաչան իւր ընական աղը-
ւանութեան յորդորեալ և ուղղելով ա-
ւելի պատիւ մ'ալ ընել Հայոց, հրամայեց
նուագածուաց խումբին որ մնան հոն և
շարունակեն իրենց նուագածութիւնն որ-
չախ ժամանակ որ վարժարանին հոգա-
ւորութիւնը հրամայէ : Այսպէս օտա-
րականաց մեկնելէն յետոյ՝ հանդէսը նը-
ւագահանդէսի փոխաւելով՝ շարունակեց
ի ներկայութեան ազգայնոց, մերթ ա-
շակերտաց երգերով, մերթ յանդաւորեց
ատենախօսութեամբ և մերթ նուագա-
ծութեամբ, մինչև ժամ ութ, ուսկից վեր-
ջը մնացեալ հանդիսականք և աշակերտք
ալ զրուակցան և վարժարանը փակուեցաւ
երեք չարաթիւն համար արձակուրդի
պատճառաւ :

Կը մաղթեմք որ վարժարանիս այս
կանոնաւորութեամբ ընդ երկու շարու-
նակի ի պատիւ ազգին և մեր դասակ-
ները կարողանան ժամանակին յարմար
մարդիկ գտնուիլ : Իսկ վարժարանի խնա-
մատարաց ալ կարողութիւն մանաւանդ
վարժապետաց երկու համբերութիւն կը
մաղթեմք իրենց պաշտօնն արժանաւոր-
ութեամբ ի գլուխ տանելու համար :

Մնամ Զերդ

***

ՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՉԱՅՆԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՆՅՈՒՆ

Ազգային վարժարանաց մէջ եկեղեցական երգերուն համար մինչեւ հիմայ յատուկ հաւաքածոյ գրքոյ մը չգտնուելով, մեծ դժուարութիւն կը կրէին թէ՛ դաստառը և թէ՛ ուսանողքը, և մեծ ծախքեր ընելու ստիպւած էին հոգարարներունը. այժմ սոյն գրքոյն այս ամեն դժուարութիւնները կը վերջնէ և շատ մեծ գիւրութիւն կուտայ ձայնաւորի դասերուն: Կը գտնուի Մէրճան չարճը գրաւարձաւաց քով: Վարժարաններու համար շատ աւանդին 100ին 10 զեղչ կըլայ:

ԽՈՐՀՐԴԱՆՈՐ ԿԶԶԻ

Օ Դ Ա Պ Ա Ր Ն Ա Ի Ա Բ Ե Կ Ն Ե Ր

Ազգայնոյ մէջ խիստ լաւ ընդունելութիւն գտնուող «Աշխարհի շրջանն ու թիւնն օրուան մէջ» վէպին հեղինակ խիւ վէպին մէկ ուրիշ հետաքրքրաշարժ և հրահանգիչ գործն է, թարգմանեալ Մ. Մամուրեան է: Ֆէնտէ, որուն առաջին հատորն իշմիրէն Պոլիս հասած ըլլալով կը ծախուի Ենիի ճամբի Զինկիկոյէր ճատտէսի թիւ 2, Ս. Ղ. և Եղեղեղեան գրաւարձաւաց քով: Երկրորդ գործը երեք հատորէ կը բաղկանայ: Գին 2 ֆրանք:

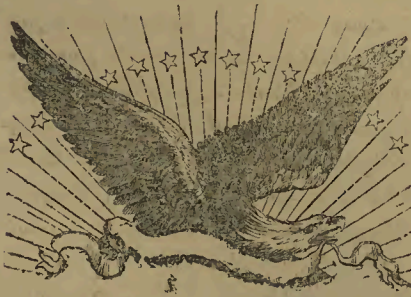
ԱՅՆՈՒ ՎԻԿՈՐԸ

Ով որ իր մագերուն թափելը չուզեր, «Այսերի վիկոր» կոչուած մագի անուշահոտ ջուրէն գործածելու է. ուրիշ ամեն տեսակ մագի ջուրերը կամիւղերը որ մագ չի թափելու համար կը ծախուին, բոլորն ալ անօգուտ են. իսկ վիկորի օգուտը միլիոնաւոր փորձերով տեսնուած է, և Պոլսոյ ու Գաւառացի մէջ օր օրի գործածողներուն թիւը կաւելնայ: Անոնք որ իրենց մագերուն գեղեցիկութիւնը կորսնցնելու վրայ են, չուտով գործածեն աս ջուրէն որ ի վերջոյ չզղջան: Թափելու վրայ եղող մագերը կը հաստատուէ ու կամրապնդէ, թափածներուն առեղծ մագ կը բուսցնէ երբոր մագերուն արմատը քիւստուած չէ, ու ճերմակած մագերը անպատճառ իր նախկին քնական գոյնին կը բերէ, գործածելուն կերպը չիչերուն հետն է. կը ծախուի Ն. Պոլիս Ղալաթիա Մինասեան և Ընկերաց Ամերիկայի Մաղաղան:

ՕՃԱՌ

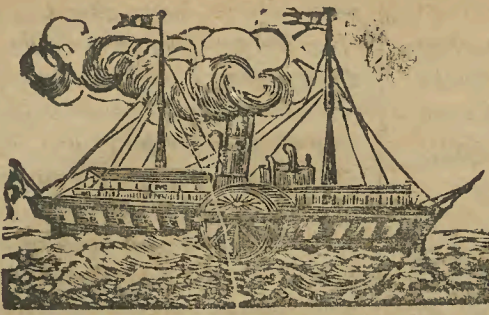

Անուշահոտ օճառ, մորթի կը կալուցնէ ու լեղի ջուրով ալ կը փերփերի, տեսակը խիստ ազնիւ ու գինը շատ ատէն է. կը ծախուի Ն. Պոլիս Ղալաթիա Մինասեան և Ընկերաց Ամերիկայի մաղաղան:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԱՂԱԶԱՆ

Ն. Պոլիս Ղալաթիա Մինասեան և Ընկերաց Ամերիկայի Մաղաղան կը ծախուի, ազնիւ ճերմակ կտաներ, ու սեղանի ծածկոց և այլն, սեղանի արծաթած պատուաւորաւ, գրգռի և այլն. կաղի լամպաներ, սեղանի ճերմակ յախճապակի սպասք Անգլիոյ տեսակէն, քարեօղաներ, փիքէ ծածկոց, քիւստի սպիւն և այլն, խոհանոցի վարդերեալ անօթներ, կարի գործիքներ, և ուրիշ անթիւ պիտանի վաճառք կը ծախուին չափաւոր գիներով:

ՇԻՐՔԵԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ

ՇՈՒԵՆԱԻՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵԻՆԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1877 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1 ՀԻՆԳՇԱՐԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՁԵՆ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 30

ԲՈՅՓՈՐԷՆ ԻՋՆՈՂ ՇՈՒԵՆԱԻՆԵՐԸ

Ժամ	Երբեք ելնէ	Թիւ
12 15	Ենիմահալէն Մէլաքալ. Պէյլաքէն, Թարապիւ, Ենիքէյ, Սթիւնի, Էմիրի. Պոյաճ. Բ. Հիսար, Պէյլաք (Սեպտ. 13ին ժամը 12 1/2ին):	33
1 30	Ենիմահալէն Մէլաքալ. Պէյլաք. Թարապիւ, Ենիքէյ, Էմիրի, Պոյաճ. Բ. Հիսար, Պէյլաք:	34
2 30	Բ. և Ա. Գալաթէն Ենիմահալ. Մէլաք. Պէյլաք, Թարապիւ, Ենիքէյ, Էմիրի. Բ. Հիսար, Պէյլաք, Արնաւ. Գալաթէ. Օրթաք. Պէյլիթալ:	32
4 30	Ենիմահալէն Մէլաք. Պէյլաք. Պիրիճալ. Թարապիւ, Ենիքէյ, Սթիւնի, Էմիրի. Պոյաճ. Բ. Հիսար, Պէյլաք, Արնաւ. Օրթաք. Պէյլիթալ:	33
6 15	Ենիմահալէն Պէյլաք. Թարապիւ, Պէյլաք, Ենիքէյ, Էմիրի, Գալաթէ, Բ. և Ա. Հիսար, Գալաթիա, Արնաւ. Պէյլիթալ, Պէյլիթալ:	2
8	Բ. և Ա. Գալաթէն Ենիմահալ. Մէլաք. Պէյլաք, Թարապիւ, Պէյլաք, Ենիքէյ, Էմիրի, Պոյաճ. Բ. Հիսար, Պէյլաք, Արնաւ. Գալաթէ. Օրթաք. Պէյլիթալ:	20
10	Մէլաքալաքէն Պէյլաք. Թարապիւ, Ենիքէյ, Էմիրի, Բ. Հիսար, Արնաւ. Օրթաք. Պէյլիթալ:	22

ԱՐՆԱՎԱՐ ԳԵԶԷ

12 30	Արնաւալաքէյն, Գալաթէ. Օրթաք. Պէյլիթալ:	1
1	Արնաւալաքէյն, Գալաթէ. Օրթաք. Պէյլիթալ:	4
1 30	Պէյլաքէն, Արնաւ. Գալաթէ. Օրթաք. Պէյլիթալ:	22
2 10	Արնաւ. Գալաթէ. Օրթաք. Պէյլիթալ:	1
3	Արնաւալաք. Գալաթ. Օրթաք. Պէյլիթալ:	4
4 15	Արնաւալաքէյն, Գալաթէ. Պէյլ. Օրթաք. Պէյլիթալ, Գալաթալ: (Բացի ուրաթէյն):	22
10 15	Արնաւալաքէյն ուղղակի կամուրջ:	4
11	Արնաւալաքէյն ուղղակի կամուրջ:	2

ԱՐՆԱՎԱՐ ԵԶԷՐ

12 30	Պէյլաք. Թարապիւ. Պէյլաք, Բալապ. Գալաթէ, Ա. Հիսար, Գալաթիա, Վանիքէյ, Չէնիքէյ, Պէյլաքէյ, Գալաթի. Գալաթի:	25
12 30	Վանիքէյն Չէնիքէյ. Պէյլաք. Գալաթի. Գալաթիալ:	2
2	Պէյլաք. Բալապ. Բ. Գալաթի. Գալաթի. Ա. Հիսար, Գալաթի. Վանիքէյ, Չէնիքէյ, Պէյլաքէյ. Գալաթի. Գալաթի:	20

4 45	Պէյլաք, Բալապ. Բ. Գալաթի. Գալաթի. Ա. Հիսար, Գալաթի. Վանիքէյ, Չէնիքէյ. Պէյլաքէյ. Գալաթի:	25
9	Պէյլաք. Պէյլաք, Բալապ. Գալաթի. Ա. Հիսար, Գալաթի. Վանիքէյ, Չէնիքէյ. Պէյլաքէյ. Գալաթի:	4
10 20	Վանիքէյն ուղղակի կամուրջ: (Բացի ուրաթէյն):	25

ԿԱՄԱՐԱՔԷՆ ԵՆԻՈՂ ՇՈՒԵՆԱԻՆԵՐԸ

Երբեք ելնէ

4 45	Գալաթիալ, Բալապ. Պէյլիթալ. Գալաթի. Օրթաք. Պէյլիթալ. Չէնիքէյ. Արնաւ. Գալաթի. Ա. և Բ. Հիսար, Գալաթի. Էմիրի. Ենիքէյ. Պէյլաք. Թարապիւ. Պէյլաք. Ենիմահալ:	2
2 30	Պէյլիթալ, Օրթաք. Գալաթէ. Արնաւ. Պէյլաք, Բ. Հիսար, Էմիր, Ենիքէյ. Թարապիւ. Պէյլաք. Մէլաքալ. Ենիմահալ:	33
4 45	Պէյլիթալ. Օրթաք. Արնաւ. Պէյլաք, Բ. Հիսար, Էմիրի. Ենիքէյ. Պէյլաք, Թարապիւ. Պէյլաք. Մէլաքալ. Ենիմահալ:	20
6 30	Բալապ. Պէյլիթալ. Գալաթի. Օրթաք. Պէյլիթալ. Չէնիքէյ. Արնաւալաք, Պէյլաք, Ա. և Բ. Հիսար, Պոյաճ. Ենիքէյ. Պէյլաք, Թարապիւ, Պէյլաք. Մէլաքալ:	4
8 15	Պէյլիթալ. Օրթաք. Արնաւ. Բ. Հիսար, Էմիրի. Ենիքէյ. Թարապիւ. Պէյլաք. Մէլաքալաքէն:	22
9 30	Պէյլաք, Բ. Հիսար, Էմիրի, Սթիւն. Ենիքէյ, Թարապիւ, Պէյլաք. Մէլաքալ. Ենիմահալ. Բ. և Ա. Գալաթի:	34
10 15	Պէյլիթալ. Օրթաք. Արնաւ. Պէյլաք, Բ. Հիսար, Էմիրի. Սթիւն. Ենիքէյ. Թարապիւ. Պիրիճալ. Պէյլաք. Մէլաքալաք. Ենիմահալ:	32
11 15	Պէյլաք, Բ. Հիսար, Պոյաճ. Էմիրի, Ենիքէյ, Թարապիւ, Պէյլաք. Մէլաքալ. Ենիմահալ:	25

ԱՐՆԱՎԱՐ ԳԵԶԷ

1 30	Պէյլիթալ, Օրթաք. Արնաւալաքէյն:	1
2 15	Ուղղակի Արնաւալաքէյն:	4
4	Պէյլիթալ, Օրթաք. Արնաւ. (Բացի ուրաթէյն):	22
9 30	Գալաթիալ, Պէյլիթալ, Օրթաք. Գալաթէ. Արնաւ:	4
10 15	Պէյլիթալ, Օրթաք. Գալաթէ. Արնաւ:	2
11 10	Գալաթի. Պէյլիթալ. Օրթաք. Գալաթէ. Արնաւ:	1
11 40	Պէյլիթալ, Օրթաք. Գալաթէ. Արնաւալաք:	2
12	Պէյլիթալ, Օրթաք. Գալաթէ. Արնաւալաք:	4

ԱՐՆԱՎԱՐ ԵԶԷՐ

3 15	Բալապ. Գալաթի. Պէյլիթալ. Չէնիքէյ. Վանիքէյ. Գալաթի. Ա. Հիսար, Գալաթի. Բալապ. Պէյլաք: (Բացի ուրաթէյն):	25
9 40	Գալաթի. Պէյլիթալ. Չէնիքէյ. Վանիքէյ. Գալաթի. Ա. Հիսար, Գալաթի. Բալապ. Բ. Գալաթի. Գալաթի. Վանիքէյ, Չէնիքէյ. Պէյլաքէյ. Գալաթի. Գալաթի:	25
10 30	Գալաթի. Պէյլիթալ. Չէնիքէյ. Վանիքէյ. Գալաթի. Ա. Հիսար, Գալաթի. Բալապ. Բ. Գալաթի. Գալաթի. Վանիքէյ, Չէնիքէյ. Պէյլաքէյ. Գալաթի. Գալաթի:	33
11 15	Գալաթի. Պէյլիթալ. Չէնիքէյ. Վանիքէյ. Գալաթի. Ա. Հիսար, Գալաթի. Բալապ. Պէյլաք:	20
11 40	Գալաթի. Գալաթի. Պէյլիթալ. Չէնիքէյ. Վանիքէյ. Գալաթի. Գալաթի:	22

ՀՈՒՆԵՆԻ ԳԵՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹ ԲՐԻԹԻՇ ԵՆՏ ՄԵՐԿԵՆԹԻՆՍԻ
ՀԵՄԻՆԵՆԻ ԼԵԻՆԵՆԵՆԻ ԵՆՏ ԼԵՐԵՐԵՆԻՆԻ
ԼԵՆԵՆԻ ԼԵՐԵՆԵՆԻ ԼԵՐԵՆԵՆԻ ԼԵՐԵՆԵՆԻ

Բաժանորդ ադրեալ զբաղմունք 2,000,000
Վճարեալ զբաղմունք 250,000
Պահեստի զբաղմունք 1,040,744-1,290,744
Հի ճիւղին զբաղմունք 1,040,744-1,290,744
1875ին հրդեհի վնաս հասցրել 917,173

Ստորագրեալ իրենց բաղմունք յաճախորդաց և այս քաղաքի ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն որ իրենց վերջին ալ երկու ընկերութեանց միւսացեալ գործակալաւոր ընտրուած ըլլալով, այնպիսի զբաղմունք մը մէջ կը գտնուին, որով հրդեհի դէպք ապահովութեան մեծ զիւրաւելումներ կը մատուցանեն:

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումով մը, և այսպէս ապահովութեան և զիւրաւորեան աւելնալով ընկերութիւն ալ կընայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բաժնեւորներու ինքնին:

Գրեթէ ամեն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնը կընան ընդունուի ինչպէս Բերայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մոտակայ քաղաքները գիւղերը և դաւառները:

Գիններուն և աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Միւսացեալ ընկերութեանց գրասենեակը Ղալաթիոյ Բէրէյ մէջ բաղարի մօտ լաւալանի իսան թիւ 5:

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹ ԶԼԻՆ
ԼԵՆԵՆԵՆԻ ԼԵՐԵՆԵՆԻ ԼԵՐԵՆԵՆԻ ԼԵՐԵՆԵՆԻ ԼԵՐԵՆԵՆԻ

Բաժանորդ ադրեալ զբաղմունք 3,000,000
Վճարեալ զբաղմունք 150,000
Պահեստի զբաղմունք 1,040,744-1,290,744
Հի ճիւղին զբաղմունք 1,040,744-1,290,744
1875ին հրդեհի վնաս հասցրել 917,173

Ստորագրեալ իրենց բաղմունք յաճախորդաց և այս քաղաքի ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն որ իրենց վերջին ալ երկու ընկերութեանց միւսացեալ գործակալաւոր ընտրուած ըլլալով, այնպիսի զբաղմունք մը մէջ կը գտնուին, որով հրդեհի դէպք ապահովութեան մեծ զիւրաւելումներ կը մատուցանեն:

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումով մը, և այսպէս ապահովութեան և զիւրաւորեան աւելնալով ընկերութիւն ալ կընայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բաժնեւորներու ինքնին:

Գրեթէ ամեն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնը կընան ընդունուի ինչպէս Բերայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մոտակայ քաղաքները գիւղերը և դաւառները:

Գիններուն և աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Միւսացեալ ընկերութեանց գրասենեակը Ղալաթիոյ Բէրէյ մէջ բաղարի մօտ լաւալանի իսան թիւ 5: